

ČESKÝ KNEIPP.

Časopis

pro šíření přirozeného způsobu života a Kneippova léčení vodou
ve všech vrstvách společenských.

Poradatel stati vědeckolékařských:
Med. & Chir. Dr. Jos. Wieser,
Praha, Karlovo nám. č. 32 nové.

Redaktor a majitel listu:
Prof. J. Ježek,
Vinohrady, Kollárova ul. č. 11.

Nakladatel a spolunakladatel listu: Knihtiskárna Cyrillo-Methodějská (V. Kotrba) v Praze,
kamž i předplatné i reklamace zasílány badež.

Předplatné polouletní 80 kr., roční 1 zl. 60 kr. Jednotlivá čísla po 15 kr.

Kořenářky.

Črta od AL. DOSTÁLA

Ve starých listinách se dočítáme a posud i v ústech lidu koluji zprávy o tak zvaných „kořenářkách“, starších to ženách, které nejenom kořeny ale i rozmanité byliny a květiny sbíraly, sušily a pak roznášely po městech i vesnicích ku prodeji. Zaopatřovaly jak malé lékárny, tak domácnosti, u sebe stále majíce zásobu léčivých bylin a mastí, jež také ze smoly lesní vařily.

Na hradech byla téměř všude taková „moudrá žena“, která nastydlým pánům rytířům odvary chystala a pohmožděnou čeládku hradní po sedání nebo nějaké šarvátce mazala. V odlehlých krajích snad posud se takové ženy vyskytují, jakož jsem sám potkal podobnou sběratelku na hradě Klečkově v horách Orlických.

Ta sbírala rmen a arniku i osladič na skalách a stráních přímo nedostupných. Na otázku, k čemu to činí, odpověděla, že jest rmen¹⁾ užitečný jako heřmánek proti bolení břicha a ar-

¹⁾ Rmen římský (*Anthemis nobilis*) není uveden v Kneippově „Rostlinopisném atlasu“ a Pavel Jehlička v „Rostlinopise v obrazích“ dříve o něm, že jest „jako heřmánek užitečen“ (str. 39). I lid ho užívá jako léku. Jest to zelina vytrvalá, skládající se z listků dvouřadých a lůžka plevnatého. V terči má kvítky žluté, v paprsku bílé. Lodyha jest kořenivá a rozvětvená. Rmen roste na suchých místech a bývá pilně sbírán a sušen. Podobá se velice heřmánku.

Očkování.

Z německého přeložil A. Krofta.

(Dokončení.)

Jak z předu uvedeno, jest od roku 1874 v Německu zákon nuceného očkování, a nyní se ptáme, co se za těch 20 let nuceného očkování dokázalo? Nic, než bída a chřadnutí lidu se tím podporovalo.

Od té doby, co se zavedlo nucené očkování, je úmrtí větší. Jeden z nejznamenitějších francouzských lékařů, jménem Dr. Bayard, píše v jedné žádosti na sněm: „Očkování jest zločin na přírodě, všeobecné jeho zavedení zdvojnásobilo jen úmrtí mládeže“.

Dr. med. Benoit píše: „Nikdo nemůže před neštovicemi chrániti, ani lékař, ani jakýkoli zázračný lékař“ atd. S tímto náhledem by se měl každý rozumný člověk spokojiti. A přece se přes to vše lékaři mezi sebou sváří, nazývajíce druh druhu nevědomcem.

Zavedení jedu očkovacího přiči se všem právům rodičů a jeví se jako pravá jejich trýzeň. Ve všech státech, kde očkování bylo odstraněno, zmenšilo se úmrtí dítek; za to tam, kde se zavádí zákonem, úmrtí úžasně se zvyšuje.

Dr. med. Th. Bruckner z Baselu píše: U nás jest po osm let již zákon nuceného očkování odstraněn. A jakkoliv dětských úmrtí značně ubylo, shledávati to chtějí páni očkující v jiných věcech.

C. k. zdravotní rada Dr. Lorinser, který jest zároveň ředitelem Wiedenecké nemocnice a ústavu očkovacího ve Vídni, praví následovně: „Naproti neuprosným a velkým přírodním zákonům, po kterých epidemie se šíří a zároveň ztrácí, jeví se očkování nucené jako zbytečná hračka, s kterou se bázlivé myslí utišují a klamati chtějí. Tato hračka ale jest pro obyvatelstvo velikým soužením, zvláště když peněžními a žalárními tresty donucovány jsou, své zdravé dítky jedem, jehož vliv v ruku lékaře není, nebezpečí nemoce vydati, která v mnohých případech dobře se přestojí, ale v mnohých případech za to záněty, delší chřadnutí, ano i smrt přivodí, a jest pochopitelno, k jakému rozrušení, k jakým projevům protivění se proti nucenému očkování u národa německého dojíti muselo“.

Všecky tyto výroky, které na základě dlouholetých zkušeností od vynikajících mužů pocházejí, věští ve víru života, že za pravdu se dáti jim musí, a chce snad vláda i naproti celé mase lidu, která proti očkování jest, nyní pokračovati v uskutečnění nuceného očkování?

Z nejvyšší zdravotní správy byly odeslány jisté osobnosti k studování očkovacích ústavů v Německu, a kdyby se tyto osvědčily, by podobné se i v Rakousku zařídili na úkor obyvatelstva, které novými platy na to stíženo by bylo.

Zprávy těchto vyslaných osobností velmi příznivě asi zněly, že již máme zde zřízeny státní očkovací ústavy a z mnoha stran naléháno na uzákonění nuceného očkování.

Jak zdravotní komise ze dne 24. listopadu 1893 v Liberci vykazuje, zdá se též povolána býti k tomu, by pracovala pro nucené toto očkování.

Dle výroku městského libereckého lékaře Dr. Prokše, který mimochodem veliký a nejnáruživější přívrženec očkování jest, znamenalo se očkování v roce 1893 takto: Předsevzato 405. očkování prvních, 146 z nouze, 96 opětných, 164 školních, dohromady 811 očkování; k těmto použito jen tekuté živočišné lymfy, látka byla vesměs „dobrá“, „chybné očkování“, „nebyly“ počítány, však „průběh“ byl „ve všech případech“ příznivý. — ?? —

Tento výrok není mou úlohou projednávat, ale podotýkám, že celá tato práce očkovací se provádí, aby statistice pomozeno bylo, třeba by tato i pradiivné udaje podávala.

Dle zprávy zdravotnické města Liberce z roku 1892, zmenšil se počet očkování proti roku 1892 letos o 356 očkování, počet zdráhání se ku očkování se zdvojnásobil, což vše jest ovoce poznání, jak veliký význam a ochranu proti neštovicím očkování může míti.

Při té příležitosti nemohu se obejítí otázkou:

Zda jest zákonem povoleno, aby děti, jichž rodiče očkování odmítnou, byly zcela jednoduše bez vůle rodičů od vysoceváženého pána Dr. Prokše pod dozorem učitelstva ve škole očkovány?

Při interpelaci jistého říšského poslance na předsedu ministerstva, zda v Rakousku nucené očkování zavedeno, a zda rodiče své děti očkovati donuceni mohou býti, odpověděl předseda ministerstva takto: „Nucené očkování arci nepozůstává, však úřady jsou oprávněny rodiče, děti ku očkování mající si předvolati a jim vysvětliti a je poučiti, jaký vliv má očkování proti neštovicím“. Tedy o donucování nemůže býti řeči a přece jsou slyšeti všude žaloby na nucené očkování proti vůli rodičů. Jest to správné?

Záleží tedy celému národu na tom, též i jednotlivci, nemože vzniklé z očkování ihned oznámiti, a na nejbližší petici proti zavedení nuceného očkování spolupracovati a hromadné podpisy sbírat, by se tímto způsobem rázně proti nucenému očkování vystoupiti mohlo.

Bylo by to zneuznání veliké, kdo by řekl, že otázka očkovací jest věcí vedlejší, která daleko od tak zvaných „velkých politických otázek“ zastrčena býti má. Ne! otázka očkovací musí se při nynějším nedostatečném a špatném vyživování, kterým beztoho národu se křivdí a tím úmrtí podporuje, na patřičné místo postaviti. A tu musí odpověď zníti: Nikdy se nesmí rodiče nutiti, by své miláčky zkázonosnému očkování, požadavkům jednostranné, domyšlivé „vědy“ obětovali — ale cestou pravé lásky k bližnímu chceme pravý cíl dosáhnouti a o něj se zasazovati.